

Der er et begreb, som man hører meget til i denne tid. Og det er selvfølgelig et udtryk på engelsk. Og det hedder - Disruption. Direkte oversat betyder at disrupte - at sprænge og splitte. Men i den aktuelle betydning er det et udtryk for noget nærmest revolutionært, nemlig en hurtig, uventet og afgørende ændring i en udvikling inden for især handelsverdenen, men også i samfundslivet, hvor f. eks. opfattelsen af og synet på, hvordan vi mennesker omgås hinanden kan blive væsentligt påvirket.

Det er den alt omfattende digitalisering, der totalt ændrer produktion og transport af varer - og øjeblikkelig udbredelse af tanker og idéer - takket være lynhurtig kommunikation - hele verden rundt.

Et meget nærværende eksempel på disruption: Postbygningen i Jyllandsgade, der blev opført i 1986, står i dag tom og er blevet afløst af et lille hjørne i "Dit Discount Supermarked Løvbjerg" - som det kaldes - på Lindetorvet. Men man kan ikke længere købe frimærker der. Men de har mere travlt end nogensinde - med at udlevere pakker med varer købt over Internettet.

Hvor megen butiksdød vil det medføre. Dengang det begreb opstod var det fordi, der blev bygget storcentre med masser af parkeringsplads uden for bycentrene. Alligevel har det været muligt for mange butiksvirksomheder at overleve inde i byen. Endnu kan man gå tur i byen og - "se på vinduer". Men hvor længe. For tre år siden lukkede en legetøjsbutik i Nørregade 30 på grund af nethandelen. I disse dage lukker den største amerikanske legetøjskæde på grund af samme.

Og hvornår bliver så også en del af nethandelen overflødig, fordi der står en 3D-printer i hvert et hjem - til egen produktion af ting og sager. Kan det udvikle sig til noget, der kan sammenlignes med hjemmevævning og hjemmesløjde og husflid i sin tid.

For over 150 år siden oplevede danskerne også en disruption af voldsom karakter. Og den disruption havde navnet: 1864. Og reaktionen på det var en imponerende udfoldelse af initiativer. Hvad udad tabtes skulle indad vindes var svaret på udfordringen dengang. Til inspiration for os i dag. Landet havde mistet jord. Altså måtte man inddæmme og indvinde mere jord og dyrke den jord, der var, mere intensivt. Og mennesker, der pludselig var statsborgere i et land med et andet sprog, fik hjælp og inspiration til at fastholde modersmålet takket være undervisning af vandrelærere og vandrelærerinder og højskoleophold.

Vandrelæreren Morten Eskesen mindes ude i Skibelund Krat og omtales på hjemmesiden. Og nu er der udgivet en bog om vandrelærerinden Henriette Gubi. "Men sko må jeg ha'" er titlen.

(Bogen kan downloades som e-bog. Hvorfor trykke bøger? Hvorfor biblioteker?)

Under menupunktet "Temaer" og "Skoler og Undervisning" kan et historisk forløb - som f. eks. dette - ses i en større sammenhæng.

Takket være digitaliseringen er det i dag muligt at læse, hvad der for mange år siden hver dag blev journaliseret af små og store begivenheder. Udgaver af Kolding Folkeblad, der er mindst 100 år gamle, kan findes og står til rådighed på Internettet. Og hvad, der er af interesse for vores lokale historie, formidler vi videre ved hjælp af vores hjemmeside.

Og på hjemmesiden arbejdes der nu på en byggejournal - dvs. en registrering af byggeprocessen for hvert enkelt hus, der bliver bygget i Minibyen. Arbejdet med husene bliver jo hele tiden illustreret og beskrevet i Dagbøgerne. Nu vil vi præcisere arbejdet med hvert enkelt hus for sig.

Takket være erfarne og vidende borgere - og især I, der på den ene eller den anden måde er engageret i vores arbejdsfællesskab - skal vi nok få journaliseret både det ene og det andet - ja, og få fastholdt et kapitel af danmarkshistorien. Det, der bliver disrupted, prøver vi at samle og fastholde. Det, der var engang og er i dag, men ikke vil være der i morgen.

Der er mennesker i Vejen, som ikke kender til hverken Minibyen eller hjemmesiden. Men næsten ni tusind km væk -ovre i Californien - er der efterkommere af vejensere med en dyb interesse for deres rødder, deres danske historie, som har fundet frem til os via hjemmesiden. Og de kommer og besøger os i juni.

Hvilken opmuntring det da er for os, at der er mennesker, der værdsætter det projekt, som der er blevet arbejdet på siden 2004.

H.-Aa. Gade